

Klaaro sikiba Europako parlamentengo velkibi 2019

Naaluno lyija diiben 15.-21.5.2019

Velkibosko diives aro kurko 26.5.2019

Lyija diiben hin lokko!

Selkoesite EUROPARLAMENTTIVAALIT 2019

Ennakkoäänestys 15.–21.5.2019

Vaalipäivä sunnuntaina 26.5.2019

Äänestäminen on helppoa!

2

Euro parlamentengo velkibi 2019

Europako parlamentos vollila laagi, so angouvina aro amengo sakko divisako dživiba.

Parlamentos niina sluutila EU:sko ekonomisko veerdiba.

Europarlamenttivaalit 2019

Euroopan parlamentti säätää lakeja,
jotka vaikuttavat päivittäiseen elämäämme.
Parlamentti myös päättää EU:n talousarviosta.

EU:sko themmengo folkuno komuja velkavena Europako parlamentesko lendi velkibonsa sakko panghto bereh. Velkibi stellavena aro saare EU:sko lendo themmen it tiija.

EU-maiden kansalaiset valitsevat
Euroopan parlamentin jäsenet vaaleilla joka viides vuosi.
Vaalit järjestetään kaikissa EU:n jäsenmaissa samaan aikaan.

Aro Finitiko them velkibosko diives hin kurko 26.5.

Naaluno lyija diiben hin 15.-21.5.

Suomessa vaalipäivä on sunnuntai 26.5.

Ennakkoäänestys on 15.–21.5.

Aro Finitiko them velkavena aro Europako parlamentos 13 lendos.
Alsibongiire vojuvena tšuuven ringi ta velkibosko tšetibi.
Saare alsibongiire hin te alsaven aro hilo them.

Suomesta valitaan Euroopan parlamenttiin 13 jäsentä.
Ehdokkaita voivat asettaa puolueet ja valitsijayhdistykset.
Kaikki ehdokkaat ovat ehdolla koko maassa.

Koonesta laħa ħaħtiba? Keneltä saat apua?

Velkibosko tšenstibongiire sikavena tukke lyija diibenesko stedos aro naaluno lyija diibenes ta velkibosko diives.

**Vaalivirkailijat neuvovat sinua äänestyspaikalla
ennakkoäänestyksessä ja vaalipäivänä.**

Aro lyija diibenesko stedos hin panna velkibosko jelpiboskiiro.
Tu vojuveha te kammes les te ħaħtaves tuut aro lyija diibenesko skoopu,
ke tu kokares na vojuveha te rannes to lyija diibenesko biljetos.

Äänestyspaikalla on myös vaaliavustaja.
Voit pyytää hänet avuksi äänestys koppiin,
jos et itse pysty täyttämään äänestyslippua.

Velkibosko jelpiboskiiro vojula aaħhes niina komunis, koon tu kokares hin velkadal, naaluno merknos to iego elle neeruno komunis elle velkiboskiiresko neeruno komunis. Velkibosko jelpiboskiiro na lela te rakkaves tšekkeske, kooneske tu diijal to lyija.

Vaaliavustajana voi toimia myös henkilö,
jonka olet itse valinnut, esimerkiksi omainen tai läheinen.
Vaaliavustaja ei saa kuitenkaan olla ehdokas
tai ehdokkaan läheinen.
Vaaliavustaja ei saa kertoa kenellekään, ketä äänestit.

Velkibosko gariba Vaalisalaisuus

Sakka iek sluutila kokares, ke jou/joi kammela te del lesko lyija ta kooneske jou/joi dela pesko lyija.
Jokainen päättää itse, haluaako äänestää ja ketä äänestää.

Velkibosko gariba merknila douva, te tuut na hyövula te phennes tšekkeske, kooneske tu diijal to lyija.

Vaalisalaisuus tarkoittaa sitä,

että sinun ei tarvitse kertoa kenellekään,
ketä äänestät.

Koon lela te del lesko lyija? Kuka saa äänestää?

Tu vojuveha del to lyija aro Finitiko euro parlamentesko velkiba,

- ke tu sal Finitiko themmeskiiro
- ke tu sal tšek vauro EU themesko themmeskiiro ta tu sal oppenbaaradal tuut aro lyija horttibosko rekisteris aro Finitiko them sistones 7.3.2019.

Sinä voit äänestää Suomen europarlamenttivaaleissa,

- jos olet Suomen kansalainen
- jos olet jonkin muun EU-maan kansalainen ja olet ilmoittautunut äänioikeusrekisteriin Suomessa 7.3.2019 mennessä.

Tu leha te del to lyija aro velkiba sigide elle aro velkibosko diives,
ke tu pherdaveha 18 bereň sistones velkibosko diives 26.5.2019.

Tu vojuveha te del to lyija endo aro iek EU themmesko euro parlamentesko velkibi.

Saat äänestää vaaleissa joko ennakoon tai vaalipäivänä,
jos täytät 18 vuotta viimeistään vaalipäivänä 26.5.2019.

Voit äänestää vain yhden EU-maan europarlamenttivaaleissa.

Oppenbaariba lyija diibenesta tšeere **Ilmoitus äänioikeudesta tulee kotiin**

Ke tuut hin horttiba te del to lyija, tu laha dotta liin/lil to tšeere.

Aro lil hin lyija diiben horttibosko oppenbaariba, kai hin džaaniba lyija diibenesko stedosta aro velkibosko diives.

Jos sinulla on oikeus äänestää, saat siitä kotiisi kirjeen.

Kirjeessä on äänioikeusilmoitus,

jossa on tieto äänestyspaikastasi vaalipäivänä.

Mukana on myös luettelo ennakoäänestyspaikoista.

Kooneske tu vojuveha del to lyija?

Ketä voit äänestää?

Sakko alsiboskiires hin iego alsiboskiiresko numra.

Tu vojuveha del to lyija kooneske tu kammeha aro Finitiko euro parlamentesko velkibi.

Jokaisella ehdokkaalla on oma ehdokasnumeronsa.

Voit äänestää ketä tahansa ehdokasta Suomen europarlamenttivaaleissa.

Džaaniba alsibongiirena to leha naalal merknos patrenna, dikkibosko mohtota elle internetosta. Tietoa ehdokkaista saat esimerkiksi lehdistä, televisiosta tai internetistä.

Tšeer lyija diiben

Kotiäänestys

Ke tu sal drouves lammalo elle langħto tiijako dukado, tu vojuveha del to lyija aro to tšeer.

Jos olet vaikeasti vammautunut tai pitkäaikaisesti sairas, voit äänestää ennakkoon kotonasi.

Tuut mostula oppenbaaraves aro tšeer lyija diiben 14.5.2019 sigide kamana 16 aro to iego phuuujako mahkurno velkibosko phaljako phuuujake. Phaljako phuuujako baħibosko numra hin aro lyija horttibosko oppenbaariba. Tu leha phaljako phuuujata panna tildžaanibi tšeer lyija diibenesta.

Sinun pitää ilmoittautua kotiäänestykseen 14.5.2019 kello 16 mennessä oman kuntasi keskusvaalilautakunnalle. Lautakunnan puhelinnumero on äänioikeusilmoituksessa. Saat lautakunnalta myös lisätietoa kotiäänestyksestä.

Jakkes tu deha to lyija sigide

Näin äänestät ennakkoon

Tu vojuveha sluutaves savo diives tu velkaveha, aro velkibosko diives elle sigide. Tu vojuveha del to lyija sigide 15.-21.5.2019 vaħka tšeeni aro sigide lyija diibenesko stedos. Le tussa aro lyija diiben personaalo tšeekniba, nm. passis, personaalo beleħkos elle traadibosko beleħkos.

Voit valita, äänestätkö vaalipäivänä vai ennakkoon. Voit äänestää ennakkoon 15.–21.5.2019 missä tahansa ennakkoäänestyspaikassa. **Ota äänestykseen mukaan henkilöllisyystodistus, esimerkiksi passi, henkilökortti tai ajokortti.**

1 Sika to personaalo tšeekniba aro velkobosko tšenstaboskiireske. Tšenstaboskiiro starkila douva ta dela tukke lyija diibenesko biljetos.

1 Näytä henkilöllisyystodistus vaalivirkailijalle.

Virkailija tarkistaa sen ja antaa sinulle äänestyslipun.

2 Dža aro lyija diibenesko skoopa.

Ran aro lyija diibenesko biljetos klaares douva alsiboskiiresko numra, kooneske tu deha to lyija. Ma ran apo lyija diibenesko biljetos tši vauro.

2 Mene äänestyskoppiin.

Kirjoita äänestyslippuun selvästi sen ehdokkaan numero, jota äänestät. Älä kirjoita äänestyslippuun mitään muuta.

3. Bansa lyija diibenesko biljetos mañkarjata.

3 Taita äänestyslippu keskeltä.

4. Dža pallal aro velkibosko tšenstaboskiiresko neer.

Jou/joi stampilila lyija diibenesko biljetos ta deha tukke bruuni liljako tšefni. Tšu lyija diibenesko biljetos aro tšefni ta tšu douva phallo.

4 Palaa vaalivirkailijan luokse.

Hän leimaa äänestyslipun ja antaa sinulle ruskean kirjekuoren. Laita äänestyslippu kuoreen ja liimaa kuori kiinni.

5 Velkibosko tšenstaboskiiro puñhela, te tu ranneha teelal iek blanketos.

Teelal ranniba tu sambuotaveha, te tu sal kokares pherdal to lyija diibenesko biljetos, ta tu hin liijal doi stamliba ta tu hin phandal douva tšefni.

5 Vaalivirkailija pyytää, että allekirjoitat lomakkeen.

Allekirjoituksella vakuutat, että olet itse täyttänyt äänestyslipun, saanut siihen leiman ja sulkenut sen kirjekuoreen.

6 Sistones tšenstaboskiiro tšuuvela phallo velkibosko tšefni ta blanketos aro dželto biñibosko tšefni.

6 Lopuksi virkailija sulkee vaalikuoren ja lomakkeen keltaiseen lähetekuoreen.

Jakkes tu deha to lyija aro velkibosko diives

Aro velkibosko diives 26.5.2019 lyija diibenesko stedi hin phirro kamana 9-20.

Näin äänestät vaalipäivänä

Vaalipäivänä 26.5.2019 äänestyspaikat ovat auki kello 9–20.

Starka lyija diibenesko horttibosko oppenbaaribosta, kai to lyija diibenesko stedos hin. Tu vojuveha del to lyija bi doi lyija diibenesko stedos, so drabila apo to lyija horttibosko oppenbaariba.

Tarkista äänioikeusilmoituksesta, missä äänestyspaikkasi on. Voit äänestää vain siinä äänestyspaikassa, joka lukee äänioikeusilmoituksessasi.

Le aro lyija diiben tussa personaalo tšeenkiba, naalal merknos passis, personaalo beleħkos ta traadibosko beleħkos.

Ota äänestykseen mukaan henkilöllisyystodistus, esimerkiksi passi, henkilökortti tai ajokortti.

1 Sika to personaalo tšeenkiba aro velkobosko tšenstaboskiireske.

Tšenstaboskiiro starkila douva, roodela to nau velkibosko listata ta dela tukke lyija diibenesko biljetos.

1 Näytä henkilöllisyystodistus vaalivirkailijalle.

Virkailija tarkistaa sen, etsii nimesi vaaliluettelosta ja antaa sinulle äänestyslipun.

2 Dža aro lyija diibenesko skoopa.

Ran aro lyija diibenesko biljetos klaares douva alsiboskiiresko numra, kooneske tu deha to lyija. Ma ran apo lyija diibenesko biljetos tši vauro.

2 Mene äänestyskoppiin.

Kirjoita äänestyslippuun selvästi sen ehdokkaan numero, jota äänestät. Älä kirjoita äänestyslippuun mitään muuta.

3 Bansa lyija diibenesko biljetos maħkarjata.

3 Taita äänestyslippu keskeltä.

4 Dža paalal aro velkibosko tšenstaboskiiresko neer.

Jou/joi stamplila lyija diibenesko biljetos.

4 Palaa vaalivirkailijan luokse.

Hän leimaa äänestyslipun.

5 Perda lyija diibenesko biljetos aro velkibosko skuurna.

5 Pudota äänestyslippusi vaaliuurna.

De to lyija aro euro parlamentosko velkiba!

Aro dai sikiba rakkavaha klaaro tšimbaha lyija diibenesta ta euro parlamentosko velkibosta 2019.

Äänestä europarlamenttivaaleissa!

Tässä esitteessä kerrotaan selkokielellä äänestämisestä ja europarlamenttivaaleista 2019.

Butide džaaniba velkibonna:

velkibi.fi

Europakovelkibi.eu

Klaarosentrum.fi

Lisää tietoa vaaleista:

vaalit.fi

eurovaalit.eu

selkokeskus.fi

Tu vojuveha te puñhes velkibonna ta lyija diibenesta panna reetibosko ministerosko tšenstibosko numrata 0800 9 4770.

Voit kysyä vaaleista ja äänestämisestä myös oikeusministeriön palvelunumerosta 0800 9 4770.